

[L. Rasmussen.]

Det ærede Medlem sagde ved Forelæggelsen af et andet Lovforslag, at Retsstatspartiet er Modstander af Statens Beskatningsret, det vilde have Skatterne afskaffet og erstattet med en eneste Skat. Hvis det ærede Medlem nu faar dette Forslag vedtaget, og Ordningen bliver den, at vi beholder en Hær af tilsvarende Størrelse som den, vi nu har, og yder Soldaterne fuldt Vederlag for den Tjeneste, vi kræver af dem, saa vil jeg sige til Retsstatspartiet, at saa maa de give Afkald paa alle andre Udgifter for Staten, for saa gaar hele Jordskylden til Etableringen af det Forsvar, der her skal etableres. Naar de ikke vil have andre Skatter en Grundskylden, og de vil have en Hær som den, her er Tale om, og de vil have Værnepligten afskaffet og betale deres Soldater rigeligt og rundeligt, saa vil Resultatet blive, at dermed er vore Statsopgaver færdige, der er ikke flere Penge.

Socialdemokraterne er Modstandere af Opretholdelsen af den almindelige Værnepligt, vi har stillet Forslag — og der vil igen paa Rigsdagens Bord komme til at foreligge Forslag — til Folkeafstemning angaaende Afskaffelse af den almindelige Værnepligt med Tilføjelse af, hvad vi ønsker at sætte i Stedet. Det er Socialdemokratiets Stilling. Men da der end ikke er en Antydning af noget saadant i det foreliggende Lovforslag, beklager jeg at maatte sige, at Socialdemokratiet ikke kan give dette Lovforslag sine Stemmer, og jeg vil henstille til Forslagsstillerne, at de dog i det mindste her i Dag siger: Naar den almindelige Værnepligt er afskaffet, ønsker vi for vort Vedkommende en Ordning af denne eller hin Art sat i Stedet, det er det, vi vil medvirke til. Saa var vi dog kommet et lille Skridt videre, end vi nu er, hvor det hele er ganske i det blaa.

Ole Bjørn Kraft: Vor Stilling til det forelagte Lovforslag behøver ikke nogen lang Begrundelse her i Tinget. Under den nuværende Situation, hvor Tinget behandler et omfattende Forslag til Ordning af Rigets Forsvar, vilde det efter vor Opfattelse være i høj Grad inkonsekvent, om man foregreb Forhandlingerne om denne Sag ved at vedtage et Lovforslag som det her foreliggende.

Selv Tilhængere af Folkeafstemningstanken vilde i øvrigt have god Grund til at vende sig mod Tanken om at lade foretage en Afstemning som den her foreslaaede. Medens Folkeafstemning som Referendum, altsaa som Godkendelse eller Forkastelse af Lovforslag, som allerede har været gennem-

drøftet og belyst i Rigsdagen og endelig her har samlet et Flertal for sig i de to Ting, kan forekomme mange som en gavnlige og sund Regulator paa Folkestyret, saa kan det samme ikke med tilnærmelsesvis den samme Styrke siges, hvor Folkeafstemningen optræder som Initiativ, og i Særdeleshed da ikke i det her debatterede Tilfælde, hvor selve Forsvarsproblemets Kærne ligger et helt andet Sted.

Efter en Afstemning, hvor et Flertal havde udtalt sig for Værnepligtens Afskaffelse — hvis noget saadant kunde tænkes —, vilde selve Hovedspørgsmaalet jo alligevel være tilbage, og Emnets Karakter er desuden af en saadan Art, at man har god Grund til at frygte, at ret usaglige Argumenter vilde øve deres Indflydelse paa Afgørelsen. I de Bemærkninger, som Forslagsstilleren fremsatte ved Fremlæggelsen sidste Aar, synes det ærede Medlem ogsaa selv at være inde paa denne Tanke, naar han bl. a. antyder, at Kvinder og andre Nonkombattanter vil stemme mod Værnepligtens Afskaffelse, formentlig ud fra denne Opfattelse, at de ikke selv kommer til at lide under den.

Jeg kan ikke være enig med den ærede Forslagsstiller i hans Betragtninger her. For Kvindernes Vedkommende vil jo mange være dybt personligt interesserede i Værnepligtsspørgsmaalet af Hensyn til deres Sønner, ja, mange maaske være dybere interesserede i dette Spørgsmaal end mange af de Mænd, som Værnepligten angaar. Men jeg kan være enig i den Betragtning, at Motiverne ved en Afstemning som den, her er Tale om, ofte kan tænkes at blive af en Karakter, der vil være meget uheldig for en virkelig saglig og for Landet heldig Afgørelse af denne Sag.

Det havde efter min Opfattelse været langt rigtigere og maaske ogsaa en Smule værdigere, hvis Forslagsstillerne, naar Retsstatspartiet vil gaa ind for den almindelige, ikke tvungne, Værnepligts Afskaffelse, selv havde stillet direkte Forslag herom. Dette Forslag kunde da have indeholdt en Bestemmelse om, at Forslaget, hvis det blev vedtaget, skulde bekræftes eller forkastes ved Folkeafstemning. Dette vilde have været mere rationelt og efter min Opfattelse ogsaa mere i Overensstemmelse med et heldigt Princip for Folkeafstemningens Anvendelse i Folkestyret.

Vor Stilling til Forslaget er da klar: jeg kan anbefale Tingets Medlemmer at stemme imod Forslaget.

P. Munch: Det foreliggende Forslag indeholder i det væsentlige de samme Be-